

SAMHOLD

Nr. 2 — Utsnitt av Den Frie Presse — 1944

NÅR FREDEN KOMMER

Oktober 1943.

Etter hvert som vi nærmer oss slutten av krigen, kommer ganske naturlig følgende spørsmål mer og mer i forgrunnen: Hvordan skal overgangen formidles? Innen en overskuelig framtid er vi igjen herrer i landet — men hvem skal utøve dette herredømmet? — Enkelte synes å gå ut fra at de gamle menn og partier fra før 9. april skal overta, og det tales på enkelte hold om en forholdsmessig representasjon innen statsledelsen og de kommunale organer etter partienes styrkeforhold før krigen osv. På andre hold næres det frykt for at krefter ytterst til høyre skal gripe sjansen, gjøre kupp og skade et autoritært styre, mens det omvendt på den annen ytterfløy snakkes om faren for at kretser innen arbeiderbevegelsen skal utnytte situasjonen til kanskje rent revolusjonære tiltak.

Vi er overbevist om at slike engstelser er ganske ubegrunnet, for er det noe det norske folk er blitt ferdig med for godt i denne tiden, så er det alt som smaker av diktatur. Alle — kanskje unntatt en eller annen liten sekt av virkelighetsfjerne fanatikere — er klart at det er frihetens og folkestyrets vei vi skal gå. Det er jo friheten og folkestyret vi og våre allierte har ført den lange og bittre kamp for.

Noe helt annet er det at det blir en første overgangstid da folkestyret enno ikke kan fungere normalt. Bare det å holde valg krever et rent teknisk apparat som no etter års fremmedstyre ikke er for hånden og som ikke kan improviseres i en hånd vending. På den annen side vil sammenbruddet av det noværende regime og de problemer selve tilpasningen til fredsforhold reiser, krever øyeblikkelig og resolutt handling ikke bare administrativt, men også fra det hold vi kan kalle folkets befullmektigede. Det vil naturligvis stille seg forskjellig om Norge skrittvis blir befrikket gjennom en invasjon, eller om okkupasjonsmakten nedlegger våpnene og overlater makten her i landet som et ledd i en alminnelig våpenstilstand, etter en militær avgjørelse som er fallt annensteds. Men i begge tilfeller vil det ved siden av provisoriske militære og kommissariske myndigheter så å si fra første stund av være behov for menn som representerer folkeviljen; for hver dag vil ledelsen bli stillet overfor problemer som ikke kan løses som administrative eller tekniske rutinesaker, men som innebærer politiske vurderinger og avgjørelser. Spørsmålet er da hvem som skal treffe disse avgjørelser inn til valg i betryggende former kan finne sted.

Det er ganske misforstått når

enkelte her mekanisk vil gripe tilbake til forholdene som de var før 9. april, ja overhodet begynner å operere med partiene, deres daværende styrke osv. Hvilke politiske skillelinjer og styrkeforhold som kommer til å vise seg når vi igjen går til valg, vet ingen, — men sikkert blir det annerledes enn det var. Men det er en sak for seg. Hva som imidlertid må være klart for alle er at inntil regulere valg har funnet sted, eksisterer det bare et parti i Norge, og det er hjemmefronten.

NORSKE ARBEIDERE

1. juni 1944.

Det er ingen grunn til å tie stille lenger med den kjensgjerning at de norske etterkrigs-Quislingene hardere enn noensinne arbeider på å forbedre sitt kapitalistiske militærdiktatur i Norge såsnart Sovjet-Samveldet gjennom den røde hærs strålende innsats og gjennom ofrene til Sovjet-samveldets kjempende proletariat har tilføyet Hitler og hans fascistiske mordere det totale nederlig. Vi er ikke forundret over disse nederdrettede bestrebelser. Vi har aldri stolt på de kapitalistiske bursjoer, likeså litt her heime som i noe annet land. Disse assosiale individer er og forblir arbeiderklassens fiender og vil med alle midler søke å snyte det kjempende proletariat for fruktene av seieren som alene blir tilkjempet gjennom proletariatets ofre. Proletariatet har båret krigens byrder — proletariatet vil med støtte av Sovjetsamveldet og de millioner kjempende klassebrødre i den røde hær, også vite å sikre seirens frukter. 1. juni 1944.

ETTERKRIGSDIKTATUR

«Friheten» nr. 4 1944.

Også her heime driver finanskapitalens menn sitt spill, godt dekket

bak regjeringas «passive linje». Det er de som står på god fot med tyskerne når det gjelder å tjene penger, men ellers er «erkejøssinger» i kjeften. De har sine etterkrigsplaner fullt ferdige. Disse går ut på å sette den regjeringa de no dekker seg bak ut av spill og få kongen til å utnevne den regjering de har klar. Den skal peke ut fylkesmenn, som igjen skal peke ut herreds- og bystyrer. Når det gjelder arbeidernes stilling etterpå, går planen ut på å opprette det rene stavnsbånd. Altså en fortsettelse av dagens styreform og tilstander her i landet. Det er en skam at også folk fra arbeiderrøsla er med på disse planene, men vi kan love dem at de ikke vil bli glemt selv om planene deres skal lykkes.

Disse «nordmenn» pleier sine egne skitne pengeinteresser også i denne tida. Det er kremmersjelene i nasjonen, hvis mål ikke i første rekke er å kjempe landet fritt igjen, men å sikre seg den politiske og militære makt på tvers av folkets interesser.

FRIHETSRAÐ

«Alt for Norge» nr. 4 1944.

Det kommunistiske parti har i forhandlinger med den norske regjering representanter, satt fram krav om at regjeringa i London endres i samhøve med de krav frihetskrigen stiller, og at det med støtte i en slik regjering blir dannet et frihetsråd på heimefronten med domsutøvende organ, som leder motstandspolitikken mot fienden. Disse kravene har funnet gjenklang i folket fordi de samsvarer med dets interesser, og garanterer det retten til selv å bestemme sitt nye demokratiske styresett.

Symptomer som er kommet til syne hos endel av våre landsmenn i utlandet, og tildels også her heime, viser at det er nødvendig å nå fram til

ordnete politiske forhold for den videre kamp for friheten. Det hemmelige diplomati og intrigespill som enkelte grupper driver, virker i høy grad nedslående og splittende på heimefronten. De som ror seg å oppnå folkess tillit etter krigen ved hjelp av intriger og politisk uhederlighet, tar feil.

MILITÆRDIKTATUR

«Ny dag» 8. mai 1944.

En hel del norske officerare, i synnerhet av høgre rang, har tydligen hat før litet att göra under denna tid. I brist på annan sysselsettning har de slagit sig inn på politiken. Man skulde kunna tro att officerskårens historia borde gjort dtss medlemmar en smula beskedliga, men det ser inte så ut. Under kriget har ett militærdiktaturpart i utvecklats som har en icke ringa anslutning bland norske officerare.

Blant norske officerare i England, Sverige och Norge finns det idag en organiseret sammansluning, som tar sikte på att beröva det norske folket dess demokratiska styrelsesätt och upprete en militærdiktatur etter kriget.

De politiserande officerarna har naturligtvis intt sugit slika planer ur sitt eget bröst. De verkliga initiativtagarna är ledande norske finans och industrimänn i Norge och i emigrationen, som är bekymrade öär den utveckling kriget tagit och fruktar att arbetsrörelsen etter kriget skal bli så sterk att den på allvar kan hota deres sociala och politiska maktställning.

Den fria norske tidningen «Alt for Norge», skriver om dessa märkvärdiga «patrioter»:

«Upphovet til alla negative foreteelser som har kommit til synes i kampen mot fortryckarna, kännar vi nu på hemmefronten. Det er en klikk

reaktionære, vilke har ställt som sin oppgift att förbereda en statskupp så snart tyskarna har lämnat landet. Dennaavels anstalt för etterkrigs-quislingar har nu avslöjats i all sin vederstyggelighet. Här är källan till de fel som begåtts. Det är här som passivitetens viljelöse anda har fått sitt stöd. Det norske folket skal en gång få veta vilke det är och vad de företagit sig bakom folkets rygg. Dessa människor sår misstro både till hemmefrontens aktiva förtrupp och til regjeringen i London, för att främja sin kamp mot dtmokratien och demokratins fiender.»

«CODE JØSSINGER» AVSLØRER SEG SOM ETTERKRIGS-QUISLINGER. — PLANER OM MILITÆRDIKTATUR ETTER BEFRIElsen
Mai 1944.

Det er ingen grunn til å leke blindbukk lenger av omsyn til «samholdet på heimefronten. Dette samholdet har vært brukt som dekke for reaksjonære krefter som bak ryggen til den kjempende heimefronten har sammtsvoret seg mot et demokratisk folkestyre i det befriete Norge. For disse forræderne mot demokratiet har det ikke vært oppportunt at Russland ønsket å regulere forholdene sine med omsyn til den delen av Norge som måtte trekkes inn i de russiske operasjonene. Ønsket deres var å holde Russland utenfor, og håpet deres var at reaksjonære krefter i England og Sambandsstatene skulde ha den samme interessen. Hele tiden har det svarteste samspillet vært igang mellom reaksjonære, kapitalistiske og militære grupper i heimlandet og tilsvarende grupper blant nordmennene i utlandet på den ene siden, og engelske og amerikanske antidemokratiske finans- og industrigrupper med stor politisk innflytelse. DET

ER ETTERKRIGS-QUISLINGENE SOM FØREBUR SEG PÅ Å TA OVER MAKTEN NÅR KRIGS- QUISLINGENE LIGGER MED NESEN I VÆRET.

Dette er så mye farligere siden etterkrigs-quislingene gjelder, og går for gode nordmenn og pynter seg med jøssingnavnet, og nyter den største tilliten innenfor den kjempende hjemmefronten.

SLUTTOPPGJØRET

«Vårt Land» november 1943.

«Vi begynner å syne sluttoppgjøret og befrielsen, men det er ting som tyder på at det norske folk kan få et oppgjør med noen av sine egne. Reaksjonære krefter arbeider under demokratets maske for å sette folkestyret ut av funksjon i en såkalt overgangstid. Det vil være en flytelsesrike personer som i hemmelighet framholder at nå må noe nytt til. Det sies at regjeringen skal gå av straks den kommer tilbake. Stortinget bør ikke innkalles; heller ikke bystyrene, herredsstyrene, fattigstyrene m. v. Kort og godt: De av folket valgte kvinner og menn skal settes utenfor uten at folket selv skal få høve til å uttale seg. Når de reaksjonære krefter tar hjemmefronten til inntekt for sine synsmåter, er dette en tilsmikelse. Hemmefronten, den store masse av kvinner og menn som venter på at frihetens dag igjen skal komme, vet ingen ting om hva den lille klikk av reaksjonære menn forbereder.»

AVGJØRELSEN STAR FOR DØREN Juni 1944.

Nasjonal front — vær på vakt. Forræderiet på Deichman viste nødvendigheten av å holde et våkent øye med kommunistenes videre manøvrer og tross utryddelsen av den nasjonale frie presse å finne midler til å spre kunnskap om forræderiske planer.

Denne aktpågivenhet har avslørt det skamløse spill som nå drives av kommunistene i avgjørelsens ellevte time, et spill som hvis det lykkes kan få uoversknelige og uopprettelige følger.

Norske kommunister har allerede for lengre tid siden trådt i forbindelse med kommunistiske elementer innen den tyske Wehrmacht.

Med dette er toppen av forræderi nådd, selv her i Norge!

Fra norsk nasjonal side er det skjedd alvorlige henvendelser til regjeringen i London om med sin autoritet å gripe inn mot dette farlige forræderi. Det er også sørget for at den britiske regjering har fått direkte underretning.

I London er man derfor fullt underrettet, underbygget med bevis som er fellende for kommunistene. Men fra den norske regjeringsside er intet blitt foretatt, bortsett fra at regjeringen underhånden har uttalt sin dype misbilligelse. Regjeringen er tydelig så bundet av den engelske politikk at den i et så, for alliansen med Russland, småleilig spørsmål ikke tør ta noe standpunkt.

Den nasjonale heimefront er derfor henvist til å stole på seg selv og må på eget initiativ treffe de rådber som kan treffes.

VÅRT TITAK med å samle de viktigste ting fra den frie presse i en publikasjon har tyensynlig vakt glede i vide kretser. Vi har således mottatt en rekke pengegaver som vi selvsagt har tatt imot som uttrykk for oppslutning om «Samhold», men som vi allikevel må be slutte. Det er for risikabelt og utsetter våre agenter for usødig fare. Vi har penger nok. Den beste støtte er å medvirke til at bladet blir sprengt mest mulig. **MEN VÆR FORSIKTIG — DET ER STRIPETE HUNDER OVER ALT.**

Nr.1 - Utsnitt av den frie presse -

1945

UNGERSKED I BEFRILSLENS FOTSPOR

I Grekenland ligger sulten på lur og 10 000 drakmer er bare verd noen søre. I Belgia er en håpløs matsituasjon bare delvis unnet bli avhjulpet ved at de allierte arbeider overlater belgierne noen hundre tonn av sine matforsyninger daglig, og i Nederland er kvadratkilometer på kvadratkilometer av akerjord satt under vann. I disse landene står man overfor nesten uløselige problemer. Industrien mangler råvarer, maskineriet er eislitt og kommunikasjons- og distribusjonsapparatet ligger fallstendig ned. Der hvor det finnes råvarer, slik som i rubberdriften, er ernæringen for dårlig til at arbeiderne orker arbeide. I Belgia venter 10 000 arbeidere på muligheter til å oppnå arbeidet, de mangler i første rekke pottrops og mat.

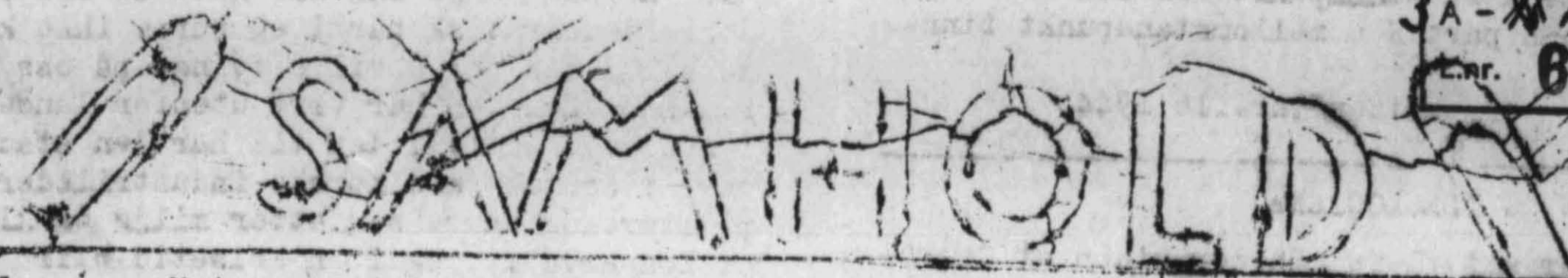
I beste fall kan Belgia produsere omtrent 10% av de næringsmidler som skal til for å opprettholde et moonlunde helsenivå, og selv dette kan neppe distribueres etter at distribusjonsapparatet er brutt sammen.

Noen tall fra Frankrike viser også hvor alvorlig situasjonen er. I Frankrike fantes 15000 lokomotiver før krigen og nå er det bare 15 000 lokomotiver av disse er det bare 6 000 igjen, hvorav tusen er ubrukelige. Tusenvis av lokomotiver og over halvparten av Frankrikes 1000 jernbanevogner er blitt ødelagt foran etter invasjonen. Dessuten er vegnettet utt opprevet ved at ca. 4 000 bruer er ut i luften. Kulproduksjonen har i Frankrike sunket til en tredjedel og det som er utvunnet kan ikke distribueres effektivt.

Grekenland behøver mengder av tomaste store skipslaster for å hindre at nye gener av grekere dør sultedøden. Det befrielse lar på er inne i en krise så rent psykologisk. Underjordiske armeer saboterer som har utført heltogjeringer for okkupasjonen og som har vært innstiltet destruktive formål, finner det vanskelig å ta del i det normale liv og det organiserte arbeid det fører med seg. Dette viser tydeligst i Belgia hvor Pierlots regjering ble anmodet om å bli sittende fordi destruksjonsarbeidet var for omfattende.

«Fritt Land», 20. okt. 1944

Mappe 3939
Ekspl. 1 A.
Dato 10. 2. 45.
3A - 1196/44
Nr. 8251

VÅR KONGE OG VÅR STATSMINISTER HILSER OKTOBERREVOLUSJONEN.

Hilsen fra H.M. kongen til president Kalinin.

Det er meg en glede idag å sende mine hjerteligste hilsener til Deres Eksellense, Sovjet-Sovjettets regjering og Deres væpnede styrker som kjemper også for Norges frigjøring. Jeg ser i denne felles kamp det beste grunnlag for et fortsatt hjertelig forhold mellom våre folk.

Håkon R.

Hilsen til Marskalk Stalin fra Statsminister Nygaardsvold.

I anledning av årsdagen for revolusjonen sender jeg Deres Eksellense, Sovjet-Sovjettets regjering og dets folk mine beste hilsener. I første rekke hilser det norske folk de væpnede styrker som under marskalk Vorotnikovs ledelse har jaget de tyske barbarer ut av det nordligste Norge. Den norske regjering glæder seg over det tillitsfulle samarbeid mellom våre to land, og Sovjet-Sovjettets innsats for å knekke nazismen vil aldri bli glemt i Norge.

SITUASJONEN I FRANKRIKE

Det er to maktsentra i Frankrike, to «statsmakter». Det ene er de Gaulle-regjeringen som på tross av sine sosialistiske og kommunistiske ministre vil opprettholde den borgerlige «demokratiske» stat og dermed også den kapitalistiske utbytning. De støtter seg på PFI (tilsvarende vårt ml-org.) som brukes som polititroppe og på de allierte tropper, spesielt amerikanske.

Mot dem står «Det nasjonale frihetsråd» med fagforeningene som støtter seg på folkets egne bevapnede skarer, Maquien, og allens på hele det arbeidende franske folk. Disse vil ha et demokrati uten kapitalister, uten spekulasjon, uten svartebørs og uten arbeidsløshet.

Disse to maktsentra kjemper om den politiske makt i Frankrike idag. Og det er allerede kommet til væpnede sammenstøt mellom dem. De Gaulle forsøker å avvepne Maquien og derved er kampsituasjonen blitt akutt. Det er to uforenlige motsetninger. Og all verdens patentdemokrater, om de så kal-